

ת"פ 4747/02/19 - מדינת ישראל נגד תאמר מטר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 4747-02-19 מדינת ישראל נ' מטר

לפני כבוד השופטת אורית וינשטיין
המאשימה: מדינת ישראל

נגד
הנאשם: תאמר מטר

גזר דין

פתח דבר:

1. הנאשם, יליד 1979, הואשם במסגרת כתב האישום המקורי, שהוגש ביום 4.2.2019 בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**), ובעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) לחוק העונשין. הנאשם כפר ברוב העובדות נשוא כתב האישום המקורי וזאת במסגרת הדיון מיום 25.3.2019.
2. בהתאם לכך, התנהל משפטו של הנאשם ופרשת התביעה נשמעה כמעט במלואה, עד ליום 19.1.2020 - מועד בו הודיע ב"כ המאשימה על גיבושו של הסדר טיעון עם הנאשם.
3. בעקבות הסדר הטיעון הודה הנאשם ביום 2.2.2020 בעובדות כתב האישום המתוקן (להלן - **כתב האישום**). הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיפים 333(א) ו-335 לחוק העונשין, ובעבירה של תקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין. הסדר הטיעון לא כלל הסדר לעניין העונש.
4. הנאשם שהה במעצר מיום 19.1.2019 ועד ליום 07.3.2019, מועד בו עבר למעצר בפיקוח אלקטרוני, בו הוא שוהה עד ליום זה.

עובדות כתב האישום:

5. על-פי עובדות כתב האישום, ו"ע (להלן - ו'), יליד 1967 מתגורר בשכונת לנאשם בכפר נחף. בין ביתו של ו' לביתו של הנאשם, המרוחק 100 מטרים, מפריד שטח אדמה המשתרע בין גדר ביתו של הנאשם ועד כביש הגישה לביתו של ו' (להלן - **השטח**).

6. ביום 19.1.2019 בשעה 16:00 או בסמוך לכך, השליך בנו הקטין של הנאשם פסולת בשטח וו' שאל את הקטין מדוע הוא משליך פסולת במקום.
7. הקטין חזר לביתו וכעבור זמן קצר הגיע הנאשם סמוך לכביש הגישה לביתו של ו', שם שהה ו'. בשלב זה, פרץ ויכוח בין הנאשם לו' בנוגע להשלכת פסולת בשטח מצד בני משפחתו של הנאשם, במהלכו דחפו השניים האחד את השני. אנשים שהיו במקום הפרידו בין השניים, והנאשם הלך לכיוון ביתו.
8. בעקבות הוויכוח, מספר אנשים ממשפחתו של הנאשם, ומספר אנשים ממשפחתו של ו', צעקו, קיללו והשליכו אבנים, כל צד לעבר בני המשפחה השנייה.
9. כעבור זמן קצר, הנאשם חזר למקום בריצה, כשהוא מחזיק בצינור ברזל שאורכו כמטר וחצי, ובמקביל ו' רץ לעבר הנאשם. כשנפגשו, הנאשם היכה את ו' בראשו בחוזקה באמצעות הצינור, וו' התמוטט על הארץ.
10. בהמשך היכה הנאשם את מוחמד מחמוד עיסא, אחיינו של ו', אשר עמד בסמוך לו' ברגליו שלא כדין.
11. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, איבד ו' את הכרתו באופן מידי והובהל למוקד הרפואי בנחף, שם טופל באופן ראשוני, ולאחר מכן פונה לבית החולים בנהריה, כשהוא סובל מחתך עמוק בקרקפת מצד ימין, שבר מרוסק בגולגולת, כאשר שברי העצמות חדרו לרקמת המוח, דימום סובדוראלי ותת-עכבישי, וכן חתך באצבע יד ימין.
12. בשל מצבו של ו', היה צורך לנתחו באופן דחוף, כאשר במהלך הניתוח הוצאו חלקי עצמות מחלל המוח, נוקזו דימומים תוך-מוחיים, ובוצע שחזור של עצמות הגולגולת.
13. במועד בו הוגש כתב האישום המקורי ו' היה עדיין מאושפז בבית חולים כשהוא סובל מפגיעה קוגניטיבית, פגיעה בכושר הדיבור ושיתוק של פלג גופו השמאלי.
14. במעשיו המתוארים לעיל, הנאשם גרם לו' לחבלות חמורות באמצעות הצינור, שלא כדין. כמו כן, תקף את אחיינו של ו', מוחמד עיסא, שלא כדין.

טיעוני המאשימה לעונש:

15. ב"כ המאשימה הגיש את טיעוניו לעונש בכתב (במ/2), וכן הגיש כראיות לעונש מסמך סיכום ביניים רפואי מיום 12.3.2019 הנוגע למצבו של ו' מבית החולים השיקומי לוינסטין (במ/3). ב"כ המאשימה הפנה למוצגים ת/59-ת/62 - מסמכים רפואיים מבית החולים רמב"ם. ב"כ המאשימה אף הוסיף וטען בעל-פה.
15. המאשימה טוענת כי העונש אשר צריך שייגזר על הנאשם ראוי שישמש כגורם מוקיע, מרתיע ומתריע וישקף את סלידתה של החברה מחומרת המעשים, לא כל שכן שעה שמדובר במעשה אלימות חמור שהחל בשל ויכוח פעוט והסתיים בתוצאות קשות ביותר. יש להטיל על הנאשם עונש חמור שיעביר מסר תקיף לפיו מבצע עבירות שכאלו ישלם על כך בשלילת חירותו לתקופה ממושכת, שכן לא בכדי קבע המחוקק עונש חמור ביותר בצידן של העבירות בהן הורשע הנאשם.

16. מעשיו של הנאשם מהווים דוגמה נוספת למקרים שבהם אזרחים לוקחים את החוק לידיים, ואגב כך נוטלים גם כלי נשק - קרים או חמים - במטרה ליישב סכסוכים עם זולתם.
17. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה בעבירות דוגמת העבירות מושא כתב האישום, אשר עמדה על הצורך בהטלת ענישה חמורה על מבצעה, ופסקה עונשי מאסר משמעותיים בגין.
18. הנאשם פגע בערכים המוגנים של בטחונו ושלומו של הציבור והגנה על חיי אדם. יש להתחשב בקביעת מתחם העונש ההולם בנסיבות הקשורות לביצוע העבירות, ביניהן העובדה כי הנאשם ביצע את העבירות לאחר תכנון מוקדם, כאשר לאחר פרוץ הוויכוח בינו לבין ו', שכלל בין היתר דחיפות הדדיות כאשר אנשים במקום הפרידו ביניהם, שב הנאשם לביתו וחזר בריצה למקום להתעמת עם ו' כשהוא מצויד בנשק קר בדמות מוט ברזל.
19. הנאשם הסלים אירוע פעוט, שהחל כוויכוח עם דחיפות לאירוע שכלל שימוש בנשק קר, כאשר הנזק שנגרם הוא נזק קשה אשר כמעט הוביל למותו של ו'. הנאשם גרם לו' פגיעת ראש חמורה, שבגינה אושפז ו' לכחודש ימים בבית החולים, עבר ניתוחים והליכים רפואיים מורכבים בראשו ולאחר מכן עבר לשיקום של מספר חודשים בבית חולים לוינסטין. הפגיעות שמהן סבל ו' הן קשות ביותר, והוא נותר משותק חלקית בגופו, עם פגיעה בכושר הדיבור, פגיעה קוגניטיבית, נזקים ופציעות שילוו אותו במהלך כל חייו. הנאשם תקף גם את אחיינו של ו', ובכך נקט באלימות כלפי שני אנשים - נסיבה שיש בה כדי ללמד על חומרה נוספת. הנאשם הוא אדם בגיר ואינטליגנטי, שבחר בחירה מודעת לבצע את העבירות, על אף שהיה יכול להימנע מהן.
19. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו, משליך אשמה על ו', אינו מכיר בחומרת בעיותיו ובחומרת מצבו של ו' ומהווה סכנה לציבור. הנאשם אף נעדר אמפטיה כלפי ו' וקיים סיכון להישנות מעשיו בעתיד. שירות המבחן לא מצא כי קיים פתח לאפיק טיפולי-שיקומי לנאשם והמליץ על ענישה מוחשית חד משמעית לנאשם.
20. אף כי נערך הסכם "סולחה" בין הצדדים, שבמסגרתו שילם הנאשם למתלונן סכום של כ-400,000 ₪ לצורך כיסוי נזקיו, הרי שאין בהסכם זה כדי להפחית מחומרת מעשיו של הנאשם או כדי להצדיק הקלה משמעותית בעונש.
21. לעמדת המאשימה מתחם העונש ההולם בגין העבירות מושא כתב האישום הינו בין שנתיים וחצי לארבע וחצי שנות מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית הכוללת מאסר מותנה משמעותי ופיצוי לנפגע העבירה. המאשימה טענה כי לאור הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה - עברו הנקי של הנאשם והודאתו במסגרת הסדר הטיעון - יש מקום להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם, בצירוף ענישה מותנית ממשית. לאור הסכום ששולם לו' במסגרת הסכם הסולחה - לא ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם תשלום פיצוי נוסף.

טיעוני ההגנה לעונש:

ב"כ הנאשם טען בעל-פה לעניין העונש כדלקמן:

22. הנאשם בן 41, בעל עסק לריצוף, אשר מימיו לא הסתבך עם החוק. אין לחובתו הרשעות קודמות או תיקים פתוחים. האירוע התרחש על רקע יכוח סתמי, לאחר שהרוחות התלהטו משני צידי המתנס, כאשר גם המתלונן רץ לעבר הנאשם.
23. לנאשם לא הייתה כוונה לגרום למתלונן לאותה תוצאה חמורה. בניגוד לדברים העולים מתסקיר המבחן, הנאשם מבין את אשר עשה, מכיר בחומרת מעשיו ומצטער עליהם, והראה לכך שמכר חלקת אדמה שלו כדי לשלם לו' פיצויים בהסכם הסולחה שנערך בין הצדדים, שסיים את הסכסוך ביניהם.
24. אמנם הנאשם לא הודה בעובדות כתב האישום בהזדמנות הראשונה, אך זאת מאחר והיה הכרח לנהל את משפטו, שאחרת המאשימה לא הייתה משתכנעת כי יש לתקן את כתב האישום לעבירות בהן הואשם בכתב האישום המתוקן על פי ההסדר. על כן, לא היה מדובר בניהול סתמי של המשפט.
25. הנאשם היה שרוי במעצר של ממש במשך כ- 3 חודשים, ולאחר מכן כעשרה חודשים נוספים בפיקוח אלקטרוני. הגם שאין מחשיבים את תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני כתקופת מעצר של ממש, ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בכך בקביעת המתחם והעונש.
26. בשנת 2019 נפטר אביו של הנאשם ואביו השפיע קשות על הנאשם, שהיה קשור אליו מאוד. יש להתחשב בקביעת העונש בכך שהנאשם היה מנוע מלהיות עם אביו בימיו האחרונים.
27. ב"כ הנאשם טען למתחם עונש שנע בין עבודות שירות ל-30 חודשים מאסר בפועל, וביקש שבית המשפט יפסוק לקולא בעניינו של הנאשם.
28. זכות המילה האחרונה ניתנה לנאשם, והוא טען כי מעולם לא הייתה לו בעיה עם שכניו, הוא אדם של משפחה ובית, זהיר ומתחשב בעבודתו. הנאשם סיפר על צערו בשל פטירת אביו ועל תמיכתו הכלכלית בבני משפחתו. הנאשם הביע צער על מה שקרה למתלונן, איחל לו רפואה שלמה והביע חרטה על מעשיו. הנאשם ביקש מבית המשפט להתחשב במצבה של אמו, שנותרה לבדה בבית, במשפחתו ובחמשת ילדיו. הנאשם ציין כי הוא זקוק לעבודה ולכסף וביקש שלא להטיל עליו מאסר בפועל.

תסקיר שירות המבחן:

29. שירות המבחן תיאר את התרשמותו מהנאשם כאיש-משפחה, אחראי, ממשפחה תפקודית ותומכת, ללא עבר פלילי. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי קיים פער משמעותי בין חומרת העבירות והפגיעות שגרם הנאשם במעשיו לו' לבין הצגתו את עצמו באופן חיובי, נורמטיבי ותוך שלילת התנהלות אלימה בדרך כלל. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את מערכת יחסיו עם שכנו ו' ואת יום ביצוע העבירות. בתיאור האירועים מציין הנאשם עובדות בפער לעומת העובדות מושא כתב האישום, לרבות שלילת תקיפתו של האחין של ו'.
30. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לגלות אמפתיה כלפי המתלונן ולהכיר בנזקים שגרם לו, ועסוק במחירים שהוא ומשפחתו נאלצים לשלם.
31. שירות המבחן מציין כי ערך שיחה טלפונית עם ו' שבה אמר כי טרם האירוע מושא כתב האישום סבל מהתנכלויות מצד הנאשם ומשאית ששימשה לפרנסתו נשרפה, כאשר להערכתו הנאשם ובני משפחתו

היו מעורבים בכך. ו' ציין לגבי יום האירוע כי התגלע ויכוח בינו לבין הנאשם אשר הסלים עד למצב בו הנאשם חבט בראשו עם מוט ברזל והוא איבד את הכרתו והתעורר בבית החולים.

ו' תיאר בשיחתו עם שירות המבחן כי הוא סובל מפציעה נירולוגית קשה, עבר אשפוז אורך ושיקום ממושך, איבד את כושר עבודתו בשל הנכות שנגרמה לו על ידי מעשיו של הנאשם, ותיאר כי חייו נגדעו והוא לא שב לתפקוד מלא. ו' ביטא רצון כי יוטל על הנאשם עונש מירבי בשל הנזקים שגרם לו.

32. שירות המבחן שקל את חומרת העבירות, הקושי בוויסות דחפיו הקיצוניים של הנאשם, הנזקים שנגרמו למתלונן, את קשיו של הנאשם לבטא אמפתיה כלפי ו' ואת היותו מרוכז בעצמו ובמחירים שהוא משלם. נשקלה העובדה כי הנאשם מתגורר בסמיכות למתלונן, כמו גם את היעדר עבר פלילי קודם ותפקודו התקין של הנאשם במסגרות חיו השונות. מסקנת שירות המבחן היא כי אין לשלול ביצוע של עבירות דומות בעתיד. משכך, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם ענישה מוחשית חד-משמעית, אשר תציב גבול להתנהגותו ותמחיש את הפסול שבמעשיו.

דין:

33. במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, שעניינו הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, נקבע בסעיף 40ב העיקרון המנחה בענישה - הוא עקרון ההלימה, לפיו נדרש כי יתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

34. סעיף 40ג לחוק העונשין קובע כי מתחם העונש ההולם ייקבע תוך התחשבות "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה".

35. סעיף 40ט לחוק העונשין קובע רשימה של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אשר בהתקיימן, או בהתקיים חלק מהן, יש כדי להשפיע על קביעת חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם ובכך על קביעת מתחם העונש ההולם. ברשימה זו נכללים הקריטריונים של תכנון שקדם לביצוע העבירה, חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה, הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, הנזק שנגרם, הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעותו, לרבות בשל גילו, יכולתו של הנאשם להימנע ממעשה העבירה ומידת השליטה שלו על מעשהו, וקרבה לסייג של אחריות פלילית.

36. סעיף 40יא לחוק העונשין מתייחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אשר לפיהן ייקבע עונשו הספציפי של הנאשם, בתוך מתחם העונש ההולם.

בין נסיבות אלו נמנות, בין היתר, הנסיבות של פגיעת העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, פגיעת העונש בבני משפחתו של הנאשם, הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו, נטילת אחריות על ידי הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב, שיתוף הפעולה עם רשויות אכיפת החוק, נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה, כמו גם עברו הפלילי של הנאשם או העדר עבר פלילי.

37. חריגה ממתחם העונש ההולם - לקולא או לחומרא - אפשרית בנסיבות הקבועות בסעיף 40ד לחוק העונשין (לקולא) משיקולי שיקום, ובסעיף 40ה לחוק העונשין (לחומרא) משיקולים של הגנה על שלום

הציבור.

38. השלב הראשון במלאכתו של בית המשפט, על פי הוראות תיקון 113 לחוק העונשין, הוא בקביעה האם הרשעת הנאשם במספר עבירות מהווה אירוע אחד או מספר אירועים, אשר ביחס אליהם נדרשת קביעה של מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד. רק לאחר מכן יקבע בית המשפט את מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה כאמור לעיל, ובשלב האחרון יתייחס בית המשפט לנסיבות שאינן קשורות לעבירה ולנסיבות ביצועה, אלא לנסיבות האישיות של הנאשם.

39. אקדים ואציין כי במקרה הנדון אין מחלוקת כי מדובר באירוע אחד, אשר ביחס אליו יש לקבוע מתחם ענישה יחיד.

קביעת מתחם העונש ההולם:

40. כאמור, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 333(א)(1) לחוק העונשין במשולב עם סעיף 335 לחוק העונשין, אשר העונש הקבוע בצידה הינו 14 שנות מאסר, וכן בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, שהעונש בצידה הוא שתי שנות מאסר. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים הומרו העבירות החמורות יותר שיוחסו לנאשם (עבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין ועבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 334 בצירוף סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין), שהעונש שבצידן הוא עשרים שנות מאסר ושש שנות מאסר בהתאמה - בעבירות הנוכחיות.

תיקונו של כתב האישום המקורי וסעיפי העבירות שיוחסו לנאשם בסופו של דבר הינו עניין בעל נפקות מסוימת, אך עיקרו ומרביתו של המשקל והדגש ניתן לעובדות כתב האישום, אשר הן אלו המשמשות כבסיס לגזירת עונשו של הנאשם.

ראו: ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל (29.8.2013) בפסקה 12.

41. במקרה שבפניי ביצע הנאשם עבירות אלימות קשות שתוצאתן חמורה מאוד.

בשל ויכוח איזוטרי ומיותר בינו לבין ו', בשל השלכת פסולת על ידי בנו הקטין של הנאשם בשטח שבין בתייהם של ו' והנאשם, ולאחר דחיפות, צעקות וקללות בין הנאשם לבין ו' ובין בני משפחה של שני הצדדים, לרבות השלכת אבנים - ולמרות שאנשים שהיו במקום הפרידו בין הנאשם לבין ו', הלך הנאשם לביתו, נטל צינור ברזל ארוך, חזר בריצה חזרה לכביש הגישה שליד ביתו של ו', חבט בראשו של ו' בחוזקה באמצעות צינור הברזל וגרם להתמוטטותו של ו' על הקרקע. אם לא די בכך, הרי שהנאשם גם היכה את מוחמד עיסא, אחיינו של ו' ברגליו.

42. מעשיו של הנאשם פגעו בערכים החברתיים המוגנים של שמירה על שלמות גופם, חייהם וביטחונם של ו' ואחיינו מוחמד עיסא, כמו גם על שלמות נפשם, כבודם וחירותם.

זכותו של אדם להגנה על שלמות חייו, שלומו וביטחונו היא זכות יסוד מן המעלה הראשונה, אותה ראה המחוקק לנכון לקדש ולהגן עליה באמצעות מעמד מיוחד בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. ההלכה הפסוקה מצאה לנכון לחזור ולהדגיש את החשיבות שבהגנה על חייו של אדם ושלמות גופו. נא ראו ע"פ 3863/09 **מדינת ישראל נ'**

נסן [פורסם בנבו, 10.11.2009], שם נקבע:

"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד".

43. אלא שאליו דוגמת זו המתוארת בכתב האישום שבפני הפכה לחזון נפרץ בכל מחוזותינו. ויכוחים פעוטים ניצתים באחת לאירועי אלימות חמורים וקשים אשר תוצאותיהם הוות אסון ומשנות מן הקצה עד הקצה את חייהם של נפגעי העבירות.

אלימות זו הגואה ופושט בחברה הישראלית מחייבת את בתי המשפט להטיל עונשים הולמים ומשמעותיים על מנת לעקור מן השורש תופעה בלתי נסבלת זו, ולהרתיע מ"פתרון סכסוכים" באמצעות כוח הזרוע ואלימות קשה ומסוכנת. .

ראו: ע"פ 2610/13 שלבאיה ואח' נ' מדינת ישראל (10.11.2013).

"נוהגם של מקצת אנשים ליישב חילוקי דיעות ביניהם במוטות ברזל, בקרשים ובסכינים, נוהג מגונה הוא, ראוי הוא לתגובה קשה של בתי המשפט, תת-תרבות הסכין, כפי שאמרנו לא אחת, דינה כי תעקר, והעושים יענשו בכל חומרת הדין."
(ע"פ 259/97 בשתאווי סובחי נ' מדינת ישראל, תק-על 98(2), 308).

וראו גם: ע"פ 941/13 פרץ נ' מדינת ישראל (26.11.2013) פס"ה 20:

"בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך בהרתעתם של עבריינים הפונים 'לפתור סכסוכים' בכוח הזרוע. בפסקי דין רבים נקבע כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחרו בחירה בלתי נסבלת בדרך האלימות, למען יועבר מסר מתאים לעבריינים ולחברה כולה."

44. במקרה מושא כתב האישום שבפני, בבואי לבחון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, סבורני כי על אף שלא מדובר באירוע מתוכנן והנובע ממטרה עבריינית - יש להדגיש ולזכור כי לנאשם לא רק שהיתה הזדמנות לעזוב את מקום האירוע - הוא אף עזב את המקום, חזר לביתו, ובכל זאת בחר בחירה מודעת לחזור למקום האירוע כשהוא מצויד בכלי נשק קר - צינור ברזל ארוך, בו השתמש על מנת לפגוע ולחבול במתלונן וכן תקף את מחמוד עיסא והיכה אותו ברגליו. הנאשם יכול היה להימנע ממעשי העבירה - לו אך היה נשאר בביתו ומצנן את חמת זעמו. אך חלף זאת וכאמור - הנאשם בחר באופן מתוכנן, מושכל ומודע לחזור לזירה וביצע את מעשי העבירה.

45. הנאשם אינו אדם צעיר. מדובר באדם בן 41 שנים בעת ביצוע העבירות, אדם אינטליגנטי שמסוגל היה להבין את הפסול שבמעשיו ואת המשמעות שלהם כמו גם את הנזק שנלווה לפעולות ולמעשים שנעשו על ידו - יכול היה לשלוט במעשיו ולהימנע מהם, ולא עשה כן.

46. זאת ועוד, הנאשם חבט בחוזקה בצינור הברזל בראשו של ו'. הנזק הצפוי להיגרם מחבטה חזקה

בראשו של אדם באמצעות מוט ברזל - הוא נזק קשה וחמור, ולמעשה בקלות רבה יכול היה הנאשם לגרום למותו של ו' ואך בדרך נס לא אירעה תוצאה פאטאלית שכזו.

לטעמי, מכה כה חזקה במקום פגיע כראשו של אדם, על ידי כלי נשק קר ומסוכן בדמות צינור מתכת ארוך, הינה פעולה כה פוגענית שניתן אף להגדירה כאכזרית, מאחר ואין ספק בליבי כי כל המניף מוט ברזל כבד לכיוון ראשו של אדם וחובט בו חבטה חזקה - יודע בבירור כי הנזק שייגרם ממכה שכזו יהיה חמור ונורא. לפיכך נסיבה זו אף מהווה נסיבה לחומרא במשמעות סעיף 40ט'(10) לחוק העונשין.

47. נתתי דעתי לעובדה המצוינת בכתב האישום לפיה לאחר שהנאשם חזר למקום האירוע בריצה כשהוא מחזיק בידו את צינור הברזל - במקביל לכך רץ ו' לכיוונו של הנאשם. עם זאת, אינני סבורה כי ניתן לקבוע כי בכך יש משום תרומה של המתלונן למעשה האלימות החמור של הנאשם. כאמור, לאירוע היו שני שלבים: הראשון - שלב של ויכוח מילולי סוער, חילופי צעקות וגידופים כמו גם דחיפות בין הנאשם למתלונן. צדדים שלישיים שהיו במקום הפרידו בין השניים והנאשם הלך לביתו.

הנאשם הוא שיזם את השלב השני בו כעבור זמן קצר הוא חזר למקום בריצה כשהוא מחזיק את צינור הברזל ואף כי המתלונן רץ לכיוונו - היה זה הנאשם שהיכה את ו' בראשו בחוזקה באמצעות צינור הברזל.

48. הנזקים להם גרם הנאשם במעשיו הינם משמעותיים וחמורים ביותר. כפי העולה מן המסמכים הרפואיים שהוצגו בפני גם מדברי המתלונן המשתקפים בתסקיר שירות המבחן, חייו של המתלונן למעשה נהרסו והוא הפך להיות שבר כלי - לאחר שעבר ניתוחים והליכים רפואיים מורכבים בראשו שחייבו אשפוז ממושך בן מספר שבועות בבית החולים בנהריה ולאחר שעבר שיקום של מספר חודשים בבית החולים לוינסטין. המתלונן הגיע לבית החולים כשהוא סובל מחבלת ראש חמורה ומחתך עמוק מאוד באצבע הרביעית בכף ידו הימנית ועבר הליכים כירורגיים וטיפולים רפואיים כמתואר בת/62 ובמוצג במ/3. במהלך תקופת שיקומו, על אף שיתוף פעולה מצידו והבעת רצון להתקדם - ו' הפך מיואש, במצב רוח ירוד ומדוכא. מהמסמכים עולה כי ו' נזקק לעזרה רבה בפעולות יומיומיות - רחצה, לבוש ואכילה. ו' נותר משותק באופן חלקי בפלג גופו השמאלי, מתמודד עם בעיות נוירולוגיות, מוטוריות, תפקודיות וקוגניטיביות. ו' איבד את יכולתו לעבוד, ונזקק לגמלת נכות מהביטוח הלאומי.

49. אף כי לא הוגש בפני תסקיר נפגע עבירה, די בעיון במסמכים הרפואיים ובדברי המתלונן המתוארים בתסקיר שירות המבחן כדי להיווכח בעוצמת המהפך שחל בחייו של המתלונן, בפגיעה הגופנית המאסיבית שחוה ועודנו חווה, אשר מן הסתם וללא ספק הובילה גם לקשיים בהיבטים נפשיים ולתחושה הקשה כי חייו נגדעו.

50. הענישה בעבירות אלימות תוך שימוש בנשק קר היא רחבה ומגוונת (ראו: ע"פ 5153/13 פלוני נ' **מדינת ישראל** (13.1.204) בפסקה 11). טווח הענישה הנהוג בעבירות נשוא כתב האישום הינו מגוון כאמור, ותלוי במידה רבה בנסיבות ביצוע המעשים, אשר עשויות להיפרש על פני דרגות חומרה שונות. מתחם הענישה ייקבע אפוא, מטבע הדברים, בהתאם לנסיבות הספציפיות של המעשים שבוצעו על ידי הנאשם שלפניי ומידת חומרתם, שכן הענישה היא לעולם אינדיבידואלית.

51. לאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות הקשורות לעבירות בהן הורשע הנאשם, ובחנתי את הפסיקה שעניינה עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות כאשר נלווית לה גם עבירה נוספת של תקיפה, אני

קובעת כי כאשר מדובר בנאשם בגיר, ויכוח של מה בכך בין הנאשם למתלונן, אירוע מתוכנן שניתן היה להימנע ממנו, חבטה חזקה בראשו של המתלונן באמצעות מוט ברזל אשר גרמה לנזק חמור ומשמעותי כדוגמת הנזק שנגרם למתלונן דנן - **מתחם הענישה ההולם נע בין 2.5 שנות מאסר בפועל ל- 5 שנות מאסר בפועל.**

ראו: ע"פ 7602/13 **עמאש נ' מדינת ישראל** (24.11.2014) שם נקבע מתחם עונש שנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר בפועל בגין עבירה בה הנאשם השליך לבנה על ראשו של המתלונן וגרם לשבר בראשו;

ע"פ 379/15 **אגינצ'ה נ' מדינת ישראל** (26.7.2015) - בית המשפט קבע מתחם ענישה בין 24 חודשי מאסר בפועל ל- 48 חודשי מאסר בפועל והשית עונש של 30 חודשי מאסר על נאשם שהורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בגין אירוע בו הטיח הנאשם בקבוק בירה בפניו של המתלונן במהלך ויכוח ביניהם וגרם לו לשבר בארובת העין.

ע"פ 5135/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.1.2014) - הושת עונש של 3 שנות מאסר בפועל ו- 24 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בה הנאשם ואחיו הכו את המתלונן בראשו ובכל חלקי גופו באמצעות כלים בהם הצטיידו עד אובדן הכרתו;

ע"פ 8991/10 **מכבי נ' מדינת ישראל** (27.10.2011) - הושת עונש של 3 שנות מאסר על נאשם שבשל ויכוח של מה בכך חבט בפניו של המתלונן בקסדת האופנוע שלו וגרם לו לשברים בפנים ולאובדן הכרה.

ע"פ 7878/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** (3.8.2010) הושת עונש של 40 חודשי מאסר בפועל על נאשם שתקף אחר באכזריות באמצעות מקל.

ע"פ 1997/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (29.8.2013) שם הושת עונש מאסר בפועל של 36 חודשים על נאשם (קטין) שהורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

ת"פ 40331/07 **מגארי נ' מדינת ישראל** (13.4.2008) - הושת עונש של 4.5 שנות מאסר בפועל על נאשם שהורשע בעבירה של חבלה ופציעה בנסיבות מחמירות, בשל כך שהשליך אבן גדולה על ראשו של המתלונן וגרם לו לשבר דחוס פרונטלי בראשו.

גזירת עונשו של הנאשם:

52. גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש שנקבע, תעשה בהתחשב בנסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה, בהתאם להוראת סעיף 40א לחוק העונשין. במסגרת שיקולי קביעת עונשו של הנאשם שבפני יילקחו בחשבון גם נסיבותיו האישיות של הנאשם.

53. נתתי דעתי לעמדת שירות המבחן כפי שהובעה בתסקיר מיום 25.6.2020, לפיה הנאשם מתקשה להתייחס לחלקים הבעייתיים באישיותו ולקח אחריות חלקית בלבד, עסוק בעיקר במחיר שהוא ומשפחתו נאלצים לשלם, תוך שהוא מתקשה לגלות אמפתיה כלפי המתלונן, מתקשה להכיר בנזקים המשמעותיים שגרם לו וסבור כי הסכם הסולחה והפיצוי הכספי ששילם אמור היה לרצות את המתלונן.

שירות המבחן לא ראה פתח לאפיק טיפולי-שיקומי. כאמור, מסקנת שירות המבחן היא כי לא ניתן לשלול ביצוע עבירות דומות על ידי הנאשם בעתיד, ועל כן הומלץ על ענישה מוחשית וחד משמעית.

54. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בעבירות אלו, לקחתי בחשבון לקולא את עברו הנקי של הנאשם. בנוסף, ניתן משקל, אם כי מסויג, לעובדה כי הנאשם הודה במסגרת הסדר הטיעון, וזאת מאחר והודאתו במסגרת הסדר הטיעון ניתנה רק לאחר השלמת כמעט מלוא פרשת התביעה. כך, שלא היה חיסכון משמעותי בזמן שיפוטי, אך בהודיה זו גלומה נטילת אחריות מצד הנאשם.
55. נתתי דעתי להבעת החרטה של הנאשם בדיון בפניי, לרקע האישי והמשפחתי של הנאשם כמתואר בתסקיר שירות המבחן, לרבות פטירתו המצערת של אביו במהלך תקופת מעצר הבית של הנאשם, מצבה של אמו ולהשפעה המשמעותית של העונש שיוטל על הנאשם על משפחתו הקרובה, שהוא המפרנס העיקרי שלה. עם זאת, סבורני כי כאמור לעיל - האירוע מושא כתב האישום שבפניי והנזק החמור שנגרם למתלונן מחייב השתתפות עונש מאסר בפועל משמעותי.
56. נתתי דעתי לטענת ב"כ הנאשם לפיה יש להתחשב בעובדה כי הנאשם שהה תקופה של 10 חודשים במעצר בפיקוח אלקטרוני בהרחקה מביתו.
- בעניין זה נקבעה ההלכה בע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.2016) לפיה אין לנכות מימי מאסר את ימי המעצר בפיקוח אלקטרוני בהיותם דומים למעצר בית, שמהווה מגבלה על החירות אך לא שלילת חירות של נאשם. עם זאת, ניתן להתחשב באורך התקופה שבה נאשם במעצר בתנאי איזוק כשיקול לקולא בגזירת העונש.
- עוד ובנוסף נקבע על ידי בית המשפט העליון כי ההתחשבות תיעשה בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה, תוך שיש לתת את הדעת לאורך תקופת המעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, להיקף ההגבלה על חירות הנאשם, לריחוקו של מקום המעצר בפיקוח אלקטרוני מביתו, ממשפחתו וממרכז חייו של הנאשם.
57. יישומם של קריטריונים אלו למקרהו של הנאשם, אשר שהה במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני בדירה שכורה בחיפה, עם חלונות התאווירות מיום 7.3.19 כאשר ביום 14.1.20 הוסר הפיקוח האלקטרוני וניתנה לו אפשרות לצאת לעבודה כרצף בחברה שבבעלות אחיו בין השעות 06:00-18:00 - מוביל למסקנה כי אין לתת משקל משמעותי לשהיית הנאשם במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני בעת גזירת דינו, גם אם נגרמה לו אי נוחות בשל כך.
58. ב"כ הנאשם הקדיש חלק ניכר מטיעונו להסכם הסולחה ולפיצוי בסך 400,000 ₪ ששולם למתלונן על ידי הנאשם, וטען כי הנאשם מכר חלקת אדמה לצורך תשלום הפיצוי וכי בכך יש להביע את האמפתיה של הנאשם כלפי המתלונן וכי הסכסוך בין הצדדים הסתיים בכך.
- המאשימה מצידה טענה כי אין בהסכם הסולחה כדי להפחית מוחמרת מעשיו של הנאשם או כדי להצדיק הקלה משמעותית בעונשו. המאשימה טענה כי מדובר בנסיבה המלמדת על פעולה לתיקון הנזק שגרם הנאשם והסכימה כי מדובר בשיקול נוסף שיש לשקלל אל מול כלל שיקולי הענישה.
59. לאחרונה חזר בית המשפט העליון, מפי כבוד השופט י. אלרון, על עמדתו בעניין המשקל שיש ליתן להסכמי סולחה בקביעת עונשם של נאשמים - ראו ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח ואח' (5.11.2019), וקבע:

"כפי שקבעתי בהקשר אחר, 'הסכמי סולחה' הנערכים לא אחת בין משפחות המתלונן או נפגע העבירה, לבין משפחת הנאשם - נעשים לעיתים שלא בידיעתו

או על דעתו" (ע"פ 2127/17 עלוש נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 40 (28.2.2018)). ממילא קיים קושי של ממש לקבוע כי קיומה של "סולחה" מלמד על נטילת אחריות ממשית מצד מבצעי העבירות עצמם (ראו והשוו גם: בש"פ 1966/19 מדינת ישראל נ' אבו עראר, [פורסם בנבו] בפסקה 17 (24.3.3019)).

זאת ועוד, אין בידי לקבל את קביעת בית המשפט המחוזי אשר לפיה "די לנו" אם יהיה בהסכם ה-"סולחה" כדי למנוע אירועי אלימות עתידיים, וכי לנוכח מטרה צופה פני עתיד זו והרצון כי הצדדים יישבו את ההדורים יש מקום להקל בענישה.

כפי שצינתי בעבר, איני סבור כי יש בעצם יישוב הסכסוך בין הצדדים כדי מיצוי האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים מפני ביצוע מעשים דומים (ת"פ (מחוזי חי') 3125/04 מדינת ישראל נ' בן זיאד [פורסם בנבו] (23.6.2005)), והוא אינו מאיין את הצורך כי מבצעי העבירה ייתנו את הדין על מעשיהם (ראו גם: ע"פ 6493/05 מוסא נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 2 (22.2.2006)).

מתן גושפנקה ל"סולחות" כמעין "מרכיב משלים" לדרכי הענישה הקבועים בדין, יש בו כדי להוות מעין הפרטה פסולה של ההליך הפלילי. לא זו בלבד שאין במערך ההסכמות בין משפחת העבריין לבין משפחת הקורבן כדי להוות חלופה לדין הפלילי, אלא שהשלמה עם מעגל אלימות הכולל שימוש בנשק חם בטרם הצדדים פועלים ליישוב מחלוקותיהם "בדרכי שלום" חותר תחת יסודות הדין הפלילי. איתותה של מערכת המשפט כי "סולחה" עשויה להביא להקלה משמעותית בעונשו של העבריין מחליש את ההרתעה מפני ביצוע עבירות וחושף את קורבן העבירה ואת משפחתו ללחצים פסולים.

משכך, דעתי היא כי יש ליתן משקל מוגבל בלבד לקיומה של "סולחה" בין הצדדים (ראו גם: ע"פ 9168/18 קשור נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 12 (26.2.2019)).

60. לפיכך, טענה לפיה הסכם הסולחה סיים את הסכסוך בין הצדדים באופן המייתר ענישה קונקרטי על ידי בית המשפט על דרך של מאסר בפועל - איננה מקובלת עליו כלל ועיקר. ממילא, כעולה מתסקיר שירות המבחן, המתלונן עצמו אינו מסתפק בהסכם הסולחה והפיצוי ששולם לו. סבורני כי עצם קיומו של הסכם סולחה אין בו כדי להוות קריטריון להקלה משמעותית בעונשו של הנאשם גם במקרה דנן.

61. עם זאת אציין, כי אלמלא עמדת המאשימה אשר עתרה לקביעת עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש שייקבע - היה מקום בנסיבות הקונקרטיות של המקרה דנן להחמיר יותר בעונשו של הנאשם, זאת הגם שאינו בעל עבר פלילי קודם, וזאת בשים לב, בין היתר, לאמור בתסקיר שירות המבחן, ואך בשל עמדתה זו של המאשימה - נקבע העונש ברף התחתון.

סוף דבר:

62. לאחר שנתתי דעתי למכלול הטענות שהעלו באי כוח הצדדים ולאחר ששקלתי את השיקולים הן לקולא והן לחומרא, כמפורט לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 19.1.2019 ועד ליום 7.3.2019.
- ב. 18 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים ממועד שחרורו מהכלא עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות או עבירת אלימות אחרת לפי חוק העונשין, שאינה עוון, ויורשע בגינה.
- ג. 9 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים ממועד שחרורו מהכלא עבירת אלימות מסוג עוון ויורשע בגינה.
- ד. נוכח העובדה שהמאשימה לא ביקשה להטיל על הנאשם תשלום פיצוי נוסף וזאת בשל הסכם הסולחה - לא ייפסק פיצוי למתלונן.
- ה. נוכח העובדה כי המאשימה לא ביקשה אף כי יוטל קנס על הנאשם - לא ייפסק קנס לחובת הנאשם.
- ו. **על הנאשם להתייצב לריצוי מאסרו ביום ד', 12.8.2020, בבית המעצר קישון, או על פי החלטה אחרת של שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין בשירות בתי הסוהר.**
- עד למועד בו יתחיל הנאשם לרצות את עונש המאסר - יוסיפו לחול עליו כל ההגבלות שנקבעו בעת שחרורו לחלופת המעצר, ללא יוצא מן הכלל, לרבות צו עיכוב יציאה מן הארץ.**

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, א' אב תש"פ, 22 יולי 2020, בנוכחות הנאשם, ב"כ הנאשם וב"כ המאשימה.